

حجاب سدی محکم برای حفظ امنیت اجتماعی زنان و جامعه است

پدیدآورده (ها) : رستمی، بنیان؛ دیدبان، طیبه
علوم تربیتی :: پیوند :: اسفند 1392 - شماره 413
از 41 تا 43

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1026389>

دانلود شده توسط : مرکز مشاوره
تاریخ دانلود : 09/06/1398

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

حجاب:

حجاب در فرهنگ معین این گونه معنی شده است: نقابی است که زنان چهره خود با آن می پوشانند. حجاب به معنای پوشش اسلامی بانوان، دارای دو بعد است. یک بعد آن، پوشش بدن و بعد دیگر آن، حرام بودن خودنمایی به نامحرم است. این دو بعد باید در کنار یکدیگر باشند، تا حجاب اسلامی محقق شود. گاهی ممکن است یک بعد باشد ولی دیگری نباشد که در این صورت، نمی توان گفت که حجاب اسلامی محقق شده است. حجاب مانع ظاهری است که چون صدف، گوهری گرانسنگ را در آغوش خود حفظ می کند. حجاب هم به معنی پوشیدن و هم به معنی پرده کاربرد دارد. به طور کلی ساده ترین تعریف حجاب به معنی پوشیدن فاصله میان دو چیز است. حجاب در عصری که ما قرار داریم، به پوشش زن معروف شده است. این کلمه در قرآن با عنایت به همین معنا به کار رفته است.

حجاب در آیین زرتشت:

پژوهش ها نشان می دهد که زنان ایران زمین از زمان مادها که نخستین ساکنان این دیار بودند، دارای حجاب کاملی، شامل پیراهن بلند چین دار، شلوار تا میج پا و چادر و شنلی بلند بر روی لباس ها بوده اند. در زمان زرتشت و قبل و بعد از آن، زنان ایرانی از حجابی کامل برخوردار بوده اند. برابر متون تاریخی، در همه آن زمان ها پوشاندن موی سر و داشتن لباس بلند و شلوار و چادر رایج بوده است و زنان هر چند با آزادی در محیط بیرون خانه رفت و آمد می کردند و همپای مردان به کار می پرداختند، ولی این امور با حجاب کامل و پرهیز شدید از اختلاط های فساد انگیز همراه بوده است. جایگاه فرهنگی پوشش در میان زنان نجیب ایران زمین به گونه ای است که در دوران سلطه کامل شاهان، هنگامی که خشایار شاه به ملکه و شی دستور داد که بدون پوشش به بزم بیاید تا حاضران، زیبایی اندام او را بنگرند، وی امتناع نمود و از انجام فرمان پادشاه سر باز زد و به خاطر این سربیزی، به حکم دادوران، عنوان ملکه ایران را از دست داد.

در زمان ساسانیان - که پس از نبوت زرتشت است - افزون بر چادر، پوشش صورت نیز در میان زنان اشراف معمول شد. تجلیات پوشش در میان زنان ایران چنان چشم گیر است که برخی از اندیشمندان و تمدن نگاران، ایران را منبع اصلی حجاب و ترویج آن در جهان معرفی می کنند.

حجاب سدی محکم برای حفظ امنیت اجتماعی زنان و جامعه است

بنیان رستمی - طیبه دیدبان (ایلام)

قرآن کریم می‌فرماید: و به بانوان با ایمان بگو چشم‌های خود را فروپوشند و خود را از نگاه دیگران پوشیده و زینت‌های خود را، جز آن مقداری که ظاهر است، آشکار نسازند و روسری‌های خود را بر سینه خود افکنند و زینت‌های خود را آشکار نسازند؛ مگر برای شوهرانشان، پدرانشان، پدر شوهرانشان، پسرانشان، پسران همسرانشان، برادرانشان، پسر برادرانشان، پسر خواهرانشان، زنان همکیشانشان، کنیزانشان و مردان سفیهی که تمایلی به زنان ندارند و کودکانی که از امور جنسی بی‌اطلاعتند و پاهای خود را بر زمین نکوبند تا زینت‌های پنهانشان آشکار شود و همگی به سوی خداوند توبه کنید ای مؤمنان؛ باشد که رستگار شوید.

حجاب در آیین یهود:

بدون تردید مبنای حجاب در شریعت یهود، آیات تورات بود که بر حجاب تأکید می‌نمود. کاربرد واژه چادر و برقع که به معنای روپوش صورت است، در آن آیات، کیفیت پوشش زنان یهودی را نشان می‌دهد. بی‌حجابی سبب نزول عذاب معرفی شده است؛ در کتاب مقدس، وجوب پوشاندن موی سر، لزوم پرهیز از زنان فریبکار و بیگانه، نهی از لمس و تماس و واژه چادر، نقاب و برقع آمده است. بر خورد حضرت موسی (ع) با دختران شعبی که به آنان فرمود تا پشت سر او حرکت کرده، از پشت سر، او را به منزل پدرشان هدایت کنند و نیز سیره عملی یهودیان مبنی بر استفاده از چادر و برقع و روبند، تفکیک و جدا بودن محل عبادت زنان از مردان در کنیسه، و ایراد خطابه توسط زنان از پشت پرده، بیانگر کیفیت شدید و سخت‌گیرانه حجاب نزد یهودیان است.

حجاب در آیین مسیحیت:

نه تنها احکام شریعت یهود در مورد حجاب در آیین مسیحیت تغییر نکرد، بلکه قوانین شدید، آن را استمرار بخشید و در برخی موارد، قدم را فراتر نهاد و با سخت‌گیری بیش‌تری وجوب حجاب را مطرح ساخت؛ بنابراین مسیحیت، برای از بین بردن زمینه هر گونه تحریک و تهییج، زنان را به صورت شدیدتری به رعایت کامل پوشش و دوری از هر گونه آرایش و تزئین فراخواند. برابر متون تاریخی، چادر و روبند، برای همگان حتی برای خاتون‌های اشراف ضروری بود و در اعیاد نیز کسی آن را کنار نمی‌گذاشت؛ برای تفریح نیز با حجاب و حیای کامل در مجالس انس و یا گردش‌هایی دور از چشم نامحرم، شرکت می‌جستند.

موارد فراوانی در کتاب انجیل بر وجوب حجاب و پوشش و تأکید پیروان به تنزه از اعمال شهوت و عفاف وجود دارد. افزون بر موارد پیشین، عهد جدید نیز لزوم پوشاندن موی سر، به‌ویژه در مراسم عبادی، لزوم سکوت به‌ویژه در کلیسا، با وقار و امین بودن زن و نهی از نگاه ناپاک به بیگانگان را خاطر نشان ساخته است. هنگامی که کشیشان چادر و روبند را یکی از ارکان اخلاقیات عیسوی دانستند، به دستور زن‌ها، چادرها را از مشمش ظریف و حریر زربفت ساختند.

حجاب در آیین اسلام:

پوشش زن در برابر مردان بیگانه، یکی از ضروریات دین اسلام است. قرآن کریم می‌فرماید (سوره نور، آیه ۳۱): و به بانوان با ایمان بگو چشم‌های خود را فروپوشند و خود را از نگاه دیگران پوشیده و زینت‌های خود را، جز آن مقداری که ظاهر است، آشکار نسازند و روسری‌های خود را بر سینه خود افکنند و زینت‌های خود را آشکار نسازند؛ مگر برای شوهرانشان، پدرانشان، پدر شوهرانشان، پسرانشان، پسران همسرانشان، برادرانشان، پسر برادرانشان، پسر خواهرانشان، زنان همکیشانشان، کنیزانشان و مردان سفیهی که تمایلی به زنان ندارند و کودکانی که از امور جنسی بی‌اطلاعتند و پاهای خود را بر زمین نکوبند تا زینت‌های پنهانشان آشکار شود و

همگی به سوی خداوند توبه کنید ای مؤمنان؛ باشد که رستگار شوید.

افزون بر آن، در آیات دیگر، پوشیدگی کامل اندام نیک و شایسته، با وقار و به‌دور از تحریک سخن گفتن و دوری از آرایش‌های جاهلیت نخستین، توصیه شده است. در روایات نیز پوشیدن جامه بدن‌نما و نازک نزد نامحرم، آرایش و استعمال عطر در خارج از خانه، اختلاط فساد بر انگیز زن و مرد، دست دادن و مصافحه با نامحرم و تشبه به جنس مخالف، منع شده است و مردان با غیرت، به هدایت و کنترل همسر و دختران، عفت نسبت به زنان مردم و دوری از چشم‌چرانی توصیه شده‌اند. پس معلوم شد که تفاوت اساسی حجاب اسلامی با حجاب ادیان گذشته، در این است که اسلام وجوب پوشش زنان را متناسب با شئون انسان، با تعدیل و نظم مناسب و به دور از افراط و تفریط، سهل‌انگاری مضر یا سخت‌گیری بی‌مورد به جامعه بشری ارزانی داشته است. حجاب اسلامی همچون حجاب مورد توصیه پاپ‌ها، به معنای حبس زن در خانه یا پرده‌نشینی و دوری از شرکت در مسایل اجتماعی نیست، بلکه به‌این معناست که زن در معاشرت خود با مردان بیگانه، موی سر و اندام خویش را بپوشاند و به جلوه‌گری و خودنمایی نپردازد تا در جامعه، غریزه آتشین جنسی تحریک نگردد. حجاب در اسلام برای دستیابی به تزکیه، طهارت، عفت و پاکدامنی است که هدف استحکام و گسترش امنیت اجتماعی در جامعه است. به همین دلیل است که خداوند متعال به زنان پیامبر می‌فرماید: «ای همسران پیامبر شما مانند هیچ یک از زنان دیگر نیستید اگر سر پروا دارید پس به ناز سخن نگویید تا آن که در دلش بیماری است طمع ورزد، گفتاری شایسته گوید و در خانه‌هایتان قرار گیرید و مانند روزگار جاهلیت قدیم زینت‌های خود را آشکار نکنید»

امنیت:

امنیت در فرهنگ فارسی به معنای ایمن شدن و در امان بودن، مصونیت، خاطر جمع یا پشت گرمی و اطمینان خاطر آمده است و قدمت آن، به آغاز حیات بشری و زیست اجتماعی باز می‌گردد. پس حجاب دارو و درمان امنیت و صفای روح جامعه است. به درستی اگر زنان جامعه پرهیزگار باشند و این مسائل را درک و رعایت نمایند می‌توانند ضامن امنیت اجتماعی شوند. در این ارتباط مثالی ذکر می‌شود مبنی بر اینکه یک بانوی تازه مسلمان امریکایی می‌گوید «سلامت روح مرد و جامعه با نوع کیفیت و پوشش زنان آن جامعه رابطه مستقیم و غیر قابل انکار دارد». آن‌چه که باید در این زمینه مورد توجه قرار گیرد این است که امنیت خود به‌خود به دست نمی‌آید؛ مگر با توجه به رعایت مواردی چند که حجاب اسلامی یکی از مواردی است که باید مورد توجه فرد و جامعه قرار گیرد که این امر تضمین‌کننده امنیت در دو سطح فردی و اجتماعی است.

در تاریخ ۵۰۰ ساله کشورهای استعمارگر غرب و امپریالیسم در کنار استعمار فیزیکی و جغرافیای هر کشور به افول کشاندن باورهای دینی و اسلامی و کمرنگ کردن اعتقادات و معنویات مردم تحت استعمار خود می‌باشد. در حال حاضر مسئله بی‌حجابی به شیوه‌های جدیدتری در میان مردم ترویج می‌شود و برای تسلط بر کشورهای مستقلی همچون ایران اسلامی به ترویج بی‌حجابی در جامعه از طریق رسانه‌های مختلف می‌پردازند. زیرا یکی از پرتگاه‌هایی که شیطان مردان را به گمراهی و فساد می‌کشاند، وجود زنان بی‌حجاب در جامعه است.

پس دین اسلام و نظام جمهوری اسلامی به درستی بر حفظ حجاب در جامعه تأکید می‌کند تا موجب انحراف جوانان و مردان نشوند و جامعه را پاک و سالم نگهدارند. حال اگر زنان به ارزش و منزلتی که خداوند و دین مبین اسلام به آن‌ها ارزانی داشته است توجه کامل داشته باشند و ارزش خود را به‌ارزانی از دست ندهند و اگر حجاب واقعی را با رازده و آرزوی ایمان بپذیرند، هرگز مرتکب بی‌حجابی نخواهند شد و رضایت پروردگار را به رضایت افراد ضعیف‌النفس جامعه نخواهند فروخت.

فواید حجاب در تحقق امنیت اجتماعی

۱- حجاب باعث آرامش روحی و روانی برای خود فرد و افراد جامعه می شود، زیرا نفس انسان دارای خواسته ها و تمایلات فراوانی است و تنها راه آرام شدن انسان در مقابل این خواسته ها رعایت حجاب است.

۲- تحریکات جنسی افراد ضعیف النفس جامعه و اجتماع را سرکوب و خنثی می کند زیرا سلامت روح افراد جامعه با نوع کیفیت پوشش زنان رابطه مستقیم و غیر قابل انکار دارد.

۳- موجب حفظ نیروی کار سالم در جامعه و اجتماع می گردد. زنان در حریم پوشش می توانند با خیالی آسوده به فعالیت در اجتماع، به عنوان نیرو کار مفید و توانمند حضور یابند.

۴- باعث حضور فعال و معنوی زنان در محیط اجتماع می گردد، زیرا اسلام با طرح پوشش زن در حقیقت جواز حضور وی در اجتماع را رقم زده است و از سوی دیگر جلوی فساد گسترده و ناهنجاری های ناشی از اختلاط زن و مرد را گرفته است.

۵- حجاب باعث حفظ ارزش های انسانی مانند عفت و متانت در جامعه می گردد.

۶- حفظ حجاب توسط زنان مبارزهای اساسی برای مقابله با تهاجم فرهنگ غربی است.

۷- حجاب باعث مصونیت زنان در همه مکان ها و زمان ها می گردد. بنابراین یکی از فلسفه های وجوب حجاب حفظ آرامش زن و مصونیت جامعه از فساد و معنا بخشیدن به امنیت اجتماعی است.

۸- حجاب یکی از عوامل استواری خانواده و اجتماع می باشد چرا که اسلام با توجه به فواید حجاب، استحکام و تدلوم هسته اصلی جامعه یعنی خانواده را مورد نظر دارد.

نتیجه گیری:

با توجه به اینکه مسئله حجاب در ادیان الهی و کتاب آسمانی و تعالیم الهی به اثبات رسیده، نه تنها حجاب برای زنان محدودیت محسوب نمی گردد بلکه مصونیت است و همواره نشانه ای از تمدن و شعور برای خود فرد در جامعه بوده و با تحکیم پیوند خانوادگی، زمینه توسعه و پیشرفت در جامعه را فراهم می سازد و از مصادیق مهم تحقق امنیت فردی و اجتماعی است، زیرا زنان با رعایت حجاب ضمن کسب تهذیب و تزکیه نفس، قرب الهی را برای خود فراهم ساخته بلکه گسترش روزافزون امنیت اجتماعی و ایجاد زمینه ای جهت رشد معنوی مردان را فراهم می سازند و آنچه که می تواند به عنوان عامل پیشگیرنده از بروز این نامنی عمل کند، پوشش درست زنان در مقابل چشم نامحرمان می باشد بدین جهت است که اسلام حجاب را برای زن واجب و شناخت حقیقت و فلسفه آن را از جمله پایه های مستحکم پوشش اسلامی و امنیت اجتماعی معرفی می کند پس رعایت حجاب امنیت زن را در دو سطح فردی و اجتماعی تأمین و بی حجابی و عدم توجه به رعایت حجاب، موجبات افول و زوال آن را فراهم می سازد.

منابع و ماخذ:

- ۱- سوره اعراف، آیه ۲۲.
- ۲- سوره اعراف، آیه ۲۲.
- ۳- سوره نور، آیه ۴-۳۰-۳۱.
- ۴- سوره احزاب، آیه ۵۹.
- ۵- فردوسی، ابوالقاسم، شاهنامه، مصحح: ژول مول، شرکت سهامی انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰، ج ۵، ص ۷، ۲۲۲۳.
- ۶- رب، آ، دزی، فرهنگ البسه مسلمانان، مترجم: حسینعلی هرون، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۹، ص ۷.
- ۷- ابوعلی الفضل بن الحسن طبرسی، مجمع البیان، تهران، کتاب فروشی اسلامی، ۱۳۷۴ هـ.ق، ج ۷، ص ۱۵۵، ذیل آیه.
- ۸- چادر و مقنعه از دیدگاه قرآن و حدیث، ص ۵۵-۸۹.
- ۹- آریان پور کاشانی، منوچهر (۱۳۸۶)، فرهنگ انگلیسی - فارسی یک جلدی چاپ ۳۶ انتشارات نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه تهران.
- ۱۰- احمدی و همکاران (۱۳۸۹) رابطه اعتقادی به حجاب و آسیب پذیری فردی، خانوادگی و اجتماعی، مجله علوم رفتاری دوره ۴، شماره ۲ تابستان.